

गाउँपालिका अध्यक्ष प्रेम बहादुर लामाले

गाउँ सभामा प्रस्तुत गर्नुभएको

नाम्खा गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारको आर्थिक बर्ष २०८१।२०८२

नीति तथा कार्यक्रम

स्थानीय सरकार

२०८१।३।१० गते

प्रेम बहादुर लामा
अध्यक्ष

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

नेपालको ऐतिहासिक राज्य पूनःसंरचना पश्चात दोश्रो स्थानीय तह निर्वाचनबाट गठित यस नाम्खा गाउँपालिकाको सम्मानित गाउँसभामा आज हामि उपस्थित छौं। यस अवसरमा म सम्पूर्ण गाउँसभाका सदस्यज्यूहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु।

नेपालको राष्ट्रियतास्वाधिनता र लो अखण्डता कतन्त्रको प्राप्तिको लागि हामा अग्रजहरुले गर्नुभएको लामो संघर्ष र बलिदानीबाट प्राप्त लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्ने नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेको व्यवस्थाहरुको पालना तथा कार्यान्वयन गर्दैसमृद्धि तर्फ हामा सोच तथा कदमहरु केन्द्रित भएका छन् । यस अवसरमा नेपाली लोकतन्त्रको स्थापनाका लागि जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । जनयुद्ध र विभिन्न सशस्त्र विद्रोहमा घाईते हुनु भएकाको स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । जनआन्दोलन

विगतको वर्षहरुको नीति तथा कार्यक्रमबाट अनुभव लिदै आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ। स्थानिय जनचाहना अनुसार नागरिकको घरदैलोमा सेवा प्रदान गर्ने जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार भएको संघीय शासन प्रणालीको अन्तर्वस्तुलाई आत्मसात गर्दै गाउँपालिकाबासीको समृद्धि र विकासको अपेक्षा प्राप्तिको लागि नाम्खा गाउँपालिका दृढ रहेको छ।

नाम्खा गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहँदा हामो भौगोलिक विशालता र विकटता विकासप्रतिको स्थानीयक सामाजिक र आर्थिक अवस्था धारणा राज्य पूनःसंरचनाको शुरुवाती अभ्यासको चरण र वर्तमान राज्यको अवस्था आदिका कारण जनअपेक्षा र हामै आफ्नै मौलिकता भएको अपेक्षा यस नीति तथा कार्यक्रममा सम्पूर्ण रुपमा समावेश गराउने प्रयास पूर्ण नहुन सक्छ तथापि यो नीति तथा कार्यक्रम तयार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको मार्गदर्शन स्थानीय तहको स्वमूल्यांकनका विषयगत समितिहरुबाट भएका निर्णय तथा सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त अमूल सूचकहरु सुझावहरु संघ र राजश्व बाँडफाँड एवं गाउँपालिकाकले परिचालन गर्ने आन्तरिक श्रोत समेतका प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदानहरु आधारमा भविष्यमा सकारात्मक प्रतिफल ल्याउने सुभाषासहित यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरि यस सम्मानित सभामा पेश गरेको छु।

(१) सामाजिक विकास समिति

(क) आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी

- गाउँपालिकाभिन्न गुणस्तरीय शिक्षाका लागि प्राथमिकताका साथ सबै तहका विद्यालयहरुमा प्रभावकारी शिक्षण सिकाइ पद्धति अवलम्बन गरी निरन्तर अनुमगन निरीक्षणलाई तिब्रता गरिनेछ ।

[Handwritten Signature]
प्रेम वहादुर लामा
समन्वयक

२. माध्यमिक स्तर सम्मको शिक्षालाई विद्युतीय माध्यम (स्मार्ट बोर्ड) बाट बालबालिकालाई अध्ययन गराउन महाबौद्ध माविबाट शुरु गरीने छ । यसलाई विस्तारै सबै विद्यालयमा विकास गरिनेछ । साथै अन्य शैक्षिक गुगस्तरण सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
३. गाउँपालिकालाई पूर्ण साक्षर बनाई यसै वर्ष पूर्ण साक्षर पालिका घोषणा यसै वर्ष गरिनेछ । दिवाखानालाई प्रभावकारी बनाउन विद्यालयमा स्थानीय खाद्य सामग्री उपभोगमा जोड दिइने छ ।
४. शिक्षक दरबन्दी समायोजन कार्यविधि, तर्जुमा गरि लागु गरिनेछ ।
५. आगामी शैक्षिक सत्रबाट पालिका स्तरिय शैक्षिक पात्रो बनाई लागु गरिनेछ ।
६. विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको क्षमता विकासका लागि EMIS तालिमको निरन्तरता कार्य सेवा प्रवेश, पूर्णताजगी तथा प्रविधि प्रयोग सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
७. महाबौद्ध मा.वि मा आगामी शैक्षिक सत्रबाट कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान संकायको अध्ययन, अध्यापन सुरु गरिनेछ ।
८. हरेक बस्तीमा बाल विकास केन्द्रको स्थापना गरिनेछ । सोको लागि नजिकको सामुदायिक विद्यालयबाट हेर्ने नीति लिइएको छ ।
९. बालबालिकामा लगानी गर्ने नीति अनुसार बालमैत्री वातावरण निर्माण, विकास र विस्तार गर्न यसै वर्ष देखि बालबालिका सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रम शुरु गरिने छ ।
१०. सम्बोटा लिपीमा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरि यसै वर्ष देखि लागु गरिनेछ । साथै शिक्षालाई सिप, श्रम र रोजगार सँग तादात्म्यता हुने कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
११. हाल सन्चालनमा रहेका आवासिय विद्यालयलाई अझै सुविधायुक्त बनाउन गैह्र सरकारी निकाय सँग आवश्यक साझेदारी गरि लगानी गरिनेछ । सहयोगी निकायको थप खोजि गरिदै जाने लक्ष्य लिइएको छ ।

(ख) खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी,

१. विद्यालयका विद्यार्थीहरुको शारीरिक विकासलाई सघाउ पुर्याउन उद्देश्यले आन्तरिक तथा बाह्य खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । साथै बाह्य पालिकामा भागलिन विद्यार्थीहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

(Handwritten signature)
 प्रेम बहादुर लामा
 अध्यक्ष

२. प्रत्येक विद्यालयमा नियमित शुक्रवार अतिरिक्त क्रियाकलाप अनिवार्य गराउने नीतिलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
३. गाउँपालिकास्तरीय खेलकूद परिषद (गाखेप) गठन गरी गाउँपालिका स्तरीय खेलकूद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
४. गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूमा अध्ययनरत बालबालिकाको शारिरिक विकासका लागि अध्यक्ष कप प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिई अझ थप खेलकूद अझ प्रभावकारी ढंगले प्रतियोगिता गरीने छ ।

(ग) आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी

१. सबै तहका विद्यालयहरूमा आधारभूत किसिमको बालमैत्री खानेपानी तथा शौचालय लगायतका सबैखाले सुविधाको उचित व्यवस्था गर्दै श्री स्टार (तीन तारे) विद्यालय बनाउन नीतिगत रूपले कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
 २. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यकीय औषधि र अत्याधुनिक उपकरणको आपूर्ति गरिने । साथै संस्थागत स्तरवृद्धि तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गरी स्वास्थ्य सेवालाई अझ प्रभावकारी र जनहितकारी बनाउँदै लगिने छ ।
 ३. सबै संस्थाहरूलाई स्वच्छ वातावरणीय संस्थाका रूपमा रूपान्तरण गर्ने नीति लिइएको छ । याले स्वास्थ्य चौकीलाई पहिलो नमूना संस्थाको रूपमा विकास गरिने र यसै गरी अन्य स्वास्थ्य चौकी लागि विकास गर्दै लगिने छ ।
- विद्यालयमा प्रयोगमा ल्याएको Sanitary Pad लाई व्यवस्थित तरिकाले डिस्पोजल गर्न उचित तरिका अपनाईने छ ।
- गर्भवती महिला र सुत्केरी महिला भेटघाट कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- पूर्ण खोपयुक्त पालिका घोषण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- लिमी गाउँको स्वास्थ्य चौकी बाह्र महिना सञ्चालन गर्न र खोपको ढुवानी गर्नलाई गरिएको विशेष व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. लामो प्रयासबाट यसै वर्ष गाउँपालिकाको १५ शय्या अस्पतालको नेपाल सरकारबाट जग्गा प्राप्ति गरिएको छ निकट ३ वर्ष भित्र सुविधा सम्पन्न अस्पतालका रूपमा निर्माण गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्य आगामि ३ वर्षमा शुरु गरिने छ ।
 ५. हिल्सामा हाई अल्टिच्युट रेस्क्यू सेन्टर स्थापना भइसकेको हुँदा आवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थापन गरी आगामी वर्ष २०८१/०८२ बाट सञ्चालनमा ल्याइने छ ।

Handwritten signature
 प्रेम कुमार लामा
 अध्यक्ष

६. चीन सरकारबाट अनुदान प्राप्त सौर्य उर्जाका सोलार व्याट्री र इन्भटरहरु सवै विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा जडान गरी शैक्षिक र स्वास्थ्य सेवालाई थप प्रभाकारी बनाउने लक्ष्य राखदै आंगामी वर्षहरुमा यो सुविधालाई निरन्तरता दिइने छ ।
७. याल्वाङ स्वास्थ्य चौकीबाट इ हेल्थ र दुर चिकित्सा सेवा सन्चालन गर्न शुरुवात गर्ने र स्वास्थ्य बीमालाई निरन्तरता दिइने छ ।
८. यस वर्षमा पनि उच्च चिकित्सकबाट विभिन्न रोगको निदानका लागि अपांग, वृद्धा र सर्वसाधारण एवं महिला बालबालिकाहरुलाई निशुल्क स्वास्थ्य शिविर सन्चालनका लागि निरन्तरता दिइने छ ।
९. निरोगी कर्णाली यसैमा केन्द्रित स्वास्थ्य प्रणाली भन्ने कर्णाली सरकारको नीति अनुसार यस गाउँपालिकामा विभिन्न रोगबाट बच्न र बचाउने सम्बन्धी जनचेतना र शिविर सन्चालन गरी रोगबाट बच्ने उपायको विधिहरु सिकाउने नीति लिइएको छ ।

(घ) लैंगिक समानता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी (लैंगिक समानता, बालबालिका, किशोर किशोरी तथा युवा, अपांगता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिक),

१. गाउँपालिकाबाट लैंगिक समानताको सुनिश्चितता अब्बल नै गरिनेछ ।
२. फरक क्षमता भएका हरेक नागरिकहरुलाई अपांगता परिचय पत्र वितरण गरिएको छ । यस कार्यक्रमलाई आगामी वर्षहरुमा पनि निरन्तरता दिई अपांगमैत्री कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।
३. महिला, बाल, अपांगता लगायतको हकहित र अधिकारका लागि लक्षित वर्ग कार्यक्रम तर्जुमा गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
४. अपांगहरुलाई शिक्षा स्वास्थ्य र रोजगारीका लागि विभिन्न अवसरमा पहुँच अभिवृद्धि गर्न लक्षित कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।
५. यस वर्षबाट बालमैत्री कार्यक्रमहरु सहलगानीमा सन्चालन गर्ने नीति लिई सन् २०२८ सम्म बालविवाह अन्त्य गर्नका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
६. फरक क्षमता लक्षित कार्यक्रमहरु सन्चालन गर्न लागत साझेदारहरु संग सहकार्य गरिने छ ।
७. बालबालिकालाई घरमा अध्ययन गर्ने उचित वातावरण सिर्जना गर्न अभिभावक अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

प्रम बहादुर लामा
सहायक

(ड) गैरसरकारी संस्था परिचालन, समन्वय तथा नियमन सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकाको विकासको लागि गैरसरकारी संस्था युवा क्लव र सामाजिक संस्थाहरूलाई सधैं सहकार्य र सह लगानी एवं सहयोग गर्दै आवश्यक समन्वय, परिचालन तथा नियमन गर्ने नीति लिइएको छ ।
२. गाउँपालिकाको विकासका लागि पुराना गैरसरकारी संस्था संग सहकार्यमा जोड दिइने छ भने नयाँ संस्थाको खोजि गरी लागत साझेदारीलाई जोड दिइने छ ।
३. गै.स.सं लाई बढी भन्दा बढी पुँजीगत खर्च गर्ने र गराउने नीतिलाई अंगिकार गरिनेछ ।

(च) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकाको सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्तालाई चुस्त र दुरुस्त राख्न बायोमेट्रिक प्रणाली लागु गरिनेछ ।
२. प्रत्येक वडाहरूमा तथ्यांक अद्यावधिक गर्न शिविर सञ्चालनलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
३. तथ्यमा आधारित सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने प्रणालीको विकास अझ प्रभावकारी गरिनेछ ।
४. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सुविधा प्रदान गर्न सम्भव नभएका स्थानमा गाउँघर अभियानद्वारा सामाजिक सुरक्षा उपलब्ध गराइने छ ।

(छ) संस्कृति, सम्पदा, ललित कला तथा पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी,

१. सबै वस्तीमा रहेका कला तथा संस्कृतिको अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
२. पर्यटकीय दृष्टिकोणले स्थानीय कला संस्कृतिलाई जोगाइ राख्न कला र संस्कृति प्रदर्शनको लागि महोत्सवहरू आयोजना गर्ने नीति लिइनेछ । हाम्रो संस्कृतिको पहिचानलाई चिनाउन आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई विशेष निमन्त्रणा गरी उपयुक्त स्थानमा महोत्सवको आयोजना गरिनेछ ।
३. संस्कृतिका धरोहर विभिन्न चाडपर्व, पोशाक र गरगहना एवं स्थानीय वस्तुहरूलाई अझ व्यवस्थित र मनोरञ्जक बनाउन वृत्तचित्र, ब्रोसर, लेख रचना मार्फत बाहिरी समुदाय र देश विदेश सम्म प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
४. पर्यटन विकास गुरुयोजना नाम्खा गाउँपालिका अनुसार पर्यटन विकासका लागि नाम्खा पर्यटन विकास समितिलाई सकृय बनाउन विशेष कार्यक्रम गरिनेछ ।
५. पहिचान भएका पर्यटकीय गन्तव्यहरूको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गरी विकास र विस्तार गरि प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

Handwritten signature in red ink.

६. पहिचान हुन बाँकी पर्यटकीय गन्तव्यहरुको द्रुत गतिमा खोज अनुसन्धान गरी पर्यटकलाई आर्कषित गरिने छ ।
७. पर्यटनमैत्री वन्यजन्तु, वन तथा वातावरण संरक्षण र सम्बर्द्धन तथा पहिचानका सुचना बोर्डहरु र केन्द्र स्थापना गरिनेछ, साथै पर्यटकिय पुलिसको व्यवस्थापन ।
८. नाम्खाका सबै खाले चाडपर्व, जात्रा, महोत्सव आदिलाई ब्रान्डिङ बनाउन स्थानीयवासीलाई सकृय बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरु जस्तै होमस्टे सञ्चालन, सामुदायिक भवनमा सास्कृतिक सत्कार आदि गरिनेछ ।

(२) पूर्वाधार विकास समिति

(क) सडक तथा यातायात व्यवस्था सम्बन्धी,

१. गाउँपालिका सबै वस्तीहरुमा यातायात सुविधा पुर्याउने नीति लिइएको छ । जसमा चाला र ताडमीन गाउँलाई सडक सञ्जालसंग जोड्न विशेष पहल कदमी गरिनेछ ।
२. स्थानीय सडकहरुलाई स्तरउन्नति गर्दै यातायात सेवालाई प्रभावकारी बनाउदै लगिने छ ।
३. गाउँपालिकाको सडक गुरुयोजना यसै बर्ष तयार गरिनेछ ।
४. रगिफुङ देखि तिलजुङ हुँदै हिल्सा जोड्ने त्रैकल्पीक मोटरवाटोलाई आगामी तीन बर्ष भित्रमा हिल्सा जोड्ने नीति लिइएको छ ।
५. ढाँडकेर्मी देखि खगालगाउँ जोड्ने ठूलो झोलुङ्गे पुलको निर्माण गरी खगालगाउँ जान सहज गरिने छ ।

(ख) जलविद्युत, ऊर्जा, सडक बत्ती सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकालाई पूर्ण विद्युत सुविधायुक्त बनाउन जलविद्युत र सौर्य उर्जा जडान गरी अध्यारोमुक्त गाउँपालिका बनाउने नीति लिइएको छ ।
२. नाम्खा उज्यालो कार्यक्रम सञ्चालन गरी बैकल्पिक ऊर्जा पनि विशेष व्यवस्थापन गर्नुका साथै यस बर्ष खगालगाँउ झुल र लिमीमा ५०/५०KW को सोलार मिनिग्रीड निर्माण गरिनेछ ।
३. पालिकाभित्र अध्ययन भएका र संभावित जलविद्युत आयोजना निर्माणका लागि सहजीकरण र आवश्यक पहल गरिनेछ ।

Handwritten signature in red ink.

४. वैकल्पिक उर्जाहरूको प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ।

(ग) सिंचाई तथा जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकाको उर्वरा जमीनको छनोट गरी उक्त स्थानमा भरपुर सिंचाइको सुविधा पुर्याउने पुगेको स्थानमा मर्मत सम्भारको उचित व्यवस्था मिलाइने छ।
२. सिंचाइको नयाँ प्रविधिको स्प्रिकल सिंचाइको विकास र विस्तार गरी आधुनिक कृषि प्रणालीको विकास गाउँपालिका उन्मुख गराउँदै लगिने छ।
३. जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणको लागि जोखिमयुक्त स्थानको पहिचान गरि तटबन्धनको व्यवस्था मिलाइनेछ।

(घ) सूचना तथा सञ्चार प्रविधि विकास तथा विस्तार र एफ.एम. सञ्चालन सम्बन्धी,

१. आगामी वर्षमा यस गाउँपालिकाको 4G सेवालाई विस्तार गर्दै एनटिसी सेवा पुग्न नसकेको स्थान केर्मी र चालामा टावर स्थापना गरी सबै स्थानमा सञ्चार सेवा पुर्याउने लक्ष्य लिइएको छ।
२. समुदायसंग प्रत्यक्ष सम्पर्क, समन्वयनको लागि मेरो सुझाव कार्यक्रम टोलको सञ्चालन गरिनेछ।

(ङ) खानेपानी व्यवस्थापन सम्बन्धी,

१. दिगो खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता आयोजना लागु गरिनेछ।
२. खानेपानी आयोजना निर्माण भएका स्थानमा दिगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन समिति तथा मर्मत कोषको अनिवार्य व्यवस्था गरिने छ।
३. स्वच्छ खानेपानी समुदायमा उपयोग गर्न खानेपानी ल्यापको स्थापना भई सकेकोले आगामी वर्षहरूमा सबै वस्तीका खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरी मात्र उपयोग गर्न दिइने छ।
४. कर्णाली प्रदेशको खानेपानी गुणस्तर सुधार योजना अनुसार यस गाउँपालिकाले पनि एक घर एक धारालाई निरन्तर अभियानका रूपमा लिने र बास प्लान बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
५. नाम्खाभिन्न सम्पूर्ण घरहरूमा शत प्रतिशत सुरक्षित खानेपानी भएको पालिका बनाउन आवश्यक कदम चालिनेछ।

Emm
प्रेम बहादुर शर्मा
अध्यक्ष

६. गाउँपालिका तथा वडा वाट प्रवाह हुने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पर्ने सफटवेयरको व्यवस्था गरी प्रविधिमैत्री बनाईनेछ, तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास लगायत आवश्यक संस्थागत सुधार गरिनेछ।
७. प्रत्येक खानेपानी आयोजनाहरूको अनिवार्य मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन कोष स्थापना गर्ने निति लिईएको छ ।

(च) भवन तथा भवन संहिता एवम् निर्माण इजाजत सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकाको दिगो विकास र व्यवस्थित बसोबासको लागि भवन संहिता तथा मापदण्ड अनुसार स्थानीय बस्ती विकास गरिनेछ ।
२. पुराना बस्तीमा बनेका भवनहरूलाई भुकम्परहित र सुविधा सम्पन्न बनाउने अभिप्रेरित गर्ने नीति लिइनेछ ।
३. चालाको बस्तीलाई सोही वडाको उपयुक्त स्थानमा स्थानान्तरण र हेप्का, जाँग, हल्जी, तिल, न्याम र गारपारीमा बस्ती विकास गर्न आवश्यक पहलको निरन्तरता गरिनेछ ।
४. छरिएर रहेका बस्तीलाई एकिकृत बस्तीको रूपमा विकास आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
५. गाउँपालिकाबाट गरिने जनसेवालाई सहज बनाउन आगामी वर्ष देखि प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि निर्माण कार्य शुरु गरिने छ ।
६. अन्तराष्ट्रिय सीमा बजार हिल्सा नाम्खा गाउँपालिकाको सान भएकाले यसलाई स्मार्ट सिटी र तुम्लिङ, याल्वाङ र लेकधिगालाई उच्च हिमाली नमूना शहरका रूपमा विकास गरिनेछ।

(छ) जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनीपुर्जा, भू-उपयोग तथा बस्ती विकास सम्बन्धी

१. पालिकाको जग्गाको वर्गीकरण भएअनुसार भू उपयोग नीति लागु गरिनेछ ।
२. यसै आर्थिक वर्षबाट प्रत्येक वडाको जग्गालाई मुल श्रेस्ताबाट छुट्टा छुट्टै श्रेस्ता खडा गरिने छ । यसबाट पुख्रौं देखिको घरजग्गा धनी पुर्जा नामसारी गर्न सहज हुनेछ ।
३. गाउँपालिकाको सिमाना र वडा सिमानालाई एकितन गराउन आवश्यक पहल गरिने छ ।
४. पालिकाको बस्तिहरूमा पहिला नापी गर्दा गल्ती भएकोले सार्वजनिक बाटो छुट भएकोलाई कायम गर्न पहल गरिनेछ।

नाम्खा गाउँपालिका
यलवाङ, धुला
पर्वत जिल्ला, नेपाल
२०७३

(ज) सार्वजनिक निजी तथा सामुदायिक साझेदारी सम्बन्धी

१. सार्वजनिक विकास निर्माणको लागि सार्वजनिक निजी तथा सामुदायिक साझेदारी गर्न सहकार्य र सहलगानी गर्ने नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा लागु निरन्तरता गरिनेछ ।

(३) आर्थिक विकास समिति

(क) कृषि, पशुपन्छी तथा सहकारी सम्बन्धी,

१. स्थानिय रैथाने (अर्गानीक) वालीको उत्पादनका लागि समुदायीकमा अनिवार्यताको नीति लुगिने छ । कुनै पनि किसानले निजको नाममा रहेको जग्गा जमीन वाँझो राख पाइने छैन । यदि वाँझो रहेको खण्डमा सामुदायिक खेतीको उपयोगमा प्रयोग गरिने नीति लिइने छ ।

२. हरेक उत्पादनलाई कोसेली घरको माध्यमबाट आयआर्जन गर्ने वातावरण सृजना गरीने छ । एक गाउँ एक कोसेली घरको स्थापनाका लागि कोसेली घर दर्ता गरिने छ ।

३. यो गाउँपालिका पशुपालनको लागि धेरै संभावना भएकोले उपयुक्त स्थानको छनौट गरी आगामी वर्षदेखि पशुपालन पकेट क्षेत्रका रूपमा विकास र विस्तार गरिनेछ ।

४. पशुपालन व्यवसायलाई आधुनिकरण गर्न उन्नत खालका भेडा च्याडग्रा तथा चोरी पकेटको व्यवस्था गरि पशु उत्पादनमा वृद्धि तथा खर्क व्यवस्थापनमा उचित नीति लिइनेछ ।

५. पशु व्यवसायलाई प्रभावकारी तथा उत्पादनयुक्त बनाउनका लागि पशु व्यवसायकर्तालाई आधुनिक तालिमको व्यवस्था गरी पशु उत्पादनलाई वृद्धि गर्ने र पशु विमालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

६. रैथाने वालीको उत्पादनलाई वृद्धि गर्न पकेट क्षेत्र निर्धारण गरिनेछ । कृषि उत्पादनको वजारिकरण र्ज संकलन तथा विक्री केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।

७. कृषि मेालाई मर्यादित र सम्मानयोग्य बनाउन विभिन्न कृषि मेला कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

१. वनलाई जोगाउन र भू क्षय रोक्न स्थानीय समुदायलाई अभिप्रेरित गराउँदै सामुदायिक जिम्मेवार बनाउन प्रत्येक वन अनुसारको वन उपभाक्ता समितिको गठन र परिचालन गरिनेछ ।
२. जिउँदो रुख काटी प्रयोगमा ल्याउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न सुकेकोलाई काममा लगाउँ हरियोलाई जोगाउँ भन्ने मान्यता अनुरूप व्यक्ति र फर्निचर उद्योग सञ्चालनमा ल्याउन सहजीकरण गरिनेछ ।
३. गाउँपालिका हिसामुक्त घोषणा भईसकेकाले वन्यजन्तुको संरक्षण र सम्बर्धन गर्न संरक्षण क्षेत्रको नियमन र सहयोगी संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
४. वन्यजन्तु संरक्षण र वृद्धिका लागि विभिन्न अनुसन्धान तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसको लागि वृत्रचित्र निर्माण, प्रचार सामग्री लेखन तथा प्रकाशन गरी पर्या पर्यटन विकासमा जोड दिइनेछ ।
५. जडिवुटि उत्पादन तथा उतखनका लागि गाउँस्तरिय युवाहरूको परिचालन गर्न उत्प्रेरित गर्ने नीति लिइएको छ ।
६. खालिरहेको सरकारी जग्गाहरूमा वृक्षारोपण गरिनेछ ।
७. डढेलो र चौरी शिकारलाई नियन्त्रण गर्न उचित पहल गरिनेछ ।

(ख) वातावरण, पर्यावरण एवम् जलाधार क्षेत्र संरक्षण सम्बन्धी,

१. स्थानीय वातावरणलाई स्वच्छ र सफा तरिकामा जोगाइ राख्न प्रदुषित वस्तुहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित र पलायिक जन्य न्युनिकरण गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. वातावरण जोगाउन टोल विकास समितिका युवा वर्गलाई परिचालन गरी गाउँघर टोल छिमेकीहरूको घरआगन सफासुघर बडास्तरमा शुत्रवारिय सफासुघर कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
३. गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न तालतलैया, पानीको मुल, नदिनाला, तथा खोलामा फोहोरमैला गर्न दिइने छैन । यसका लागि सम्बन्धीत स्थलमा अस्थायी डम्पिङ साइटको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४. गाउँपालिकाको सम्पूर्ण आयोजनाहरू वातावरण अनुकूलन तथा जलवायु मैत्री बनाउने निति लिइनेछ ।

Handwritten signature and date: 13/03/23

(ग) फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी,

१. "हाम्रो नाम्खा, स्वच्छ नाम्खा" निर्माण गर्न सम्पूर्ण युवा तथा विद्यालय सहित विद्यार्थीलाई जनचेतनामुलक कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।
२. पर्यटन प्रवर्द्धनलाई टेवा पुर्याउन प्रत्येक पर्यटन क्याम्पिङ क्षेत्रमा स्वच्छ खानेपानी र शौचालयको उचित व्यवस्था गरिनेछ ।

(घ) जलवायु परिवर्तन, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण सम्बन्धी,

१. जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न गाउँपालिकाबाट सुधारनु पर्ने पक्षलाई ध्यानमा राखी आगामी दिनहरूमा जनचेतनामुलक कार्यक्रम सन्चालन गर्ने नीति लिएको छ ।
२. जलवायु परिवर्तनका कारण हुन सक्ने वातावरणीय प्रभावलाई सन्तुलन कायम गर्न विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. जलवायु परिवर्तन र वातावरण अनुकूललाई सबै वडास्तरमा जनचेतना अभियान सन्चालन गर्ने नीति लिएको छ ।

(ङ) विपद् व्यवस्थापन, बारुण यन्त्र, एम्बुलेन्स सम्बन्धी

१. मानव तथा पशुवस्तुको जीवनमा आइपर्ने आपत र विपद्लाई नियन्त्रण एवं व्यवस्थापन गर्नका निम्ती विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी विपद् व्यवस्थापन गर्ने नीति रहेको छ ।
२. आपतकालिन अवस्थालाई ध्यानमा राखी विरामीहरूलाई छिटो छरितो उपचारको लागि प्रभावकारी एम्बुलेन्स (हवाई तथा गाडी) को उचित व्यवस्था गरिने नीति रहेको छ ।
३. काठमाडौं महानगरपालिकाबाट प्राप्त हुन एम्बुलेन्सलाई गाउँपालिकाका नागरिकका लागि सन्चालनमा ल्याइने छ ।
४. सम्भावित आगलागिलाई नियन्त्रण गर्न वाटर हाईड्रन्डको व्यवस्था गरिने छ ।

(५) सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति

(क) सेवा प्रवाहको मापदण्ड, स्थानीय सेवा तथा जनशक्ति विकास सम्बन्धी,

एम लक्ष्मण कामा
अध्यक्ष

१. जनसेवालाई अझ प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन विभिन्न ऐन नियम र कार्यविधि निर्देशिका ४२ वटा बनाई लागु गरी जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि चाहिने विभिन्न खाले सेवाप्रवाह सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिमहरुको सन्चालन गरी जनशक्तिलाई सवल र सक्षम बनाउँदै लग्ने नीति लिइएको छ ।
२. जनप्रतिनिधिबाट गरिने जनसेवालाई सहज बनाउन विभिन्न किसिमको ऐन नियम र जिम्मेवारी बारे जानकारी गराउने खाल्का गोष्ठीको आयोजना गरी जनप्रतिनिधिहरुलाई सवल र सक्षम बनाउने नीति लिएको छ ।
३. जनसेवालाई सहज बनाउन भौतिक पूर्वाधार तथा श्रोत साधनयुक्त बनाइ जनशक्ति परिचालनमा नियमित बनाई मुस्कान सहितको सेवाको अवधारणालाई संस्थागत गर्दै लैजाने र कर्मचारीको कार्यबोझ लाई मध्यनजर गर्दै एक कर्मचारी एक मुख्य जिम्मेवारी दिने नीति लिइएको छ ।
४. सुशानसन अभिवृद्धीका लागि पालिकाबाट प्रवाहहुने सेवा सुविधालाई डिजिटल नागरिक पत्र एवम टेलिभिजन डिसिपेले मार्फत सर्वसाधारणलाई जानकारी गराइनेछ ।

(ख) सार्वजनिक खरीद तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी

१. संस्थागत विकास नै पहिलो भएकोले गाउँपालिकालाई श्रोत र साधन सपन्न बनाउन सार्वजनिक खरीद प्रकृया नै पहिलो आधार हो यसैको आधारमा गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने सबै कार्यहरु कानुन सम्बद्ध गर्दै नियममा आधारित गाउँपालिका बनाउने नीति लिएको छ ।
२. गाउँपालिकाको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति संरक्षणको जिम्मेवारीसवैको हो । हाल सम्म प्राप्त भएका र पछि प्राप्त हुने सबै खाले साधन वा चलअचल सम्पतिलाई संस्थागत दायित्वमा पर्ने भएकाले सबैलाई अपनत्वका भावनाको विकास हुनु संस्थागत आवश्यकता र अनुशासन भित्र पर्दछ । त्यसैले सबै पक्षले सार्वजनिक सरकारी सम्पतिको प्रयोगमा मितव्ययीता, संरक्षण एवं सम्बर्द्धन र दिगो प्रयोग गर्ने नीति लिएको छ ।
३. सार्वजनिक खरिद र सम्पत्ति व्यवस्थापनका लागि अनलाइन मार्फत व्यवस्थित पाम्स सफ्टवेयरमा सम्पतिको लेखाजोखा र तथ्यांक राखि आम्दानी र खर्च निकासी गरिदै आइरहेको छ । गाउँपालिका सदैव यसै प्रणालीमा रहेर सरकारी जिन्सी व्यवस्थापन चलाउने नीतिलाई निरन्तर दिइने छ ।

कम
रेम बहादुर लामा
अध्यक्ष

४. गाउँपालिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम तथा खरिदमा मितव्यायीता अपनाई प्रशासनिक खर्च कटौती गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

(ग) सह, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्बन्ध र समन्वय तथा वडासँगको समन्वय सम्बन्धी,

१. संघीय संरचना अनुसार तीन तहको सरकार सन्चालन भईरहेको हरेक तहको एक आपसमा अन्तर सम्बन्ध हुनु अत्यावश्यक छ। यस गाउँपालिकाबाट पनि संघ, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तह बीच हरेक विकास साझेदारी तथा कानुनी प्रावधानलाई सहकार्य एवं परिचालन वा परिचालित हुन एक आपस अन्तर सम्बन्ध र समन्वय आवश्यक छ। यसलाई थप मजबुद तथा प्रभावकारिता गर्दै जाने र अन्तरदेशिय तथा अन्य स्थानीय तह बीच भगेनी सम्बन्ध कायम गर्ने नीति लिएको छ।
२. हरेक जनसेवा वडास्तरबाटै माथि आउने वा सम्पादन हुने भएकाले जनसेवालाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाको र वडा बीच छलफल, सल्लाह सहकार्य अन्तरसम्बन्ध एवं समन्वयको पाटोलाई प्रभावकारी बनाई जनसेवामुखी र जनउत्तरदायी बनाउन गाउँपालिका र वडाहरु बीच सम्बन्ध र समन्वयमा सदैव लागि रहने नीति लिइएको छ।

(घ) बैठक व्यवस्थापन सम्बन्धी,

१. वडा र गाउँपालिकामा आउने सबै खाले काम र सो संग सम्बन्धीत बाधा वा समस्याहरुको समाधानका लागि समयमै बैठक र छलफल हुनु आवश्यक भएकाले सरकारी ऐन नियमले तोकेको भन्दा पनि गाउँपालिकाको हित र विकासका लागि बढि भन्दा बढि छलफल र बैठकको आयोजना गर्ने नीति लिइएको छ।

(ङ) बजार अनुगमन, गुणस्तर, नापतौल, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकामा रहेका बजारमा विक्री हुने सबै खाले खाद्य वस्तुको गुणस्तर र मापदण्डलाई स्वास्थ्यपरक बनाउन बजार अनुगमन गरी समान नापतौल र मूल्य

काम
प्रम बहादुर लामा
अध्यक्ष

एकिन तथा अखाद्य वस्तुको नियन्त्रण र नियमन गरी खाद्य सुरक्षा प्रति गम्भीर ध्यान दिने नीति लिएको छ ।

(च) आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण सम्बन्धी

१. गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने सबै खाले कृयाकलापको नियमित आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण नियमित प्रकृया हो यो भइरहेको छ, लेखापरीक्षणले औल्याएका विषयलाई पृष्टपोषणका रूपमा लिई कार्यसम्पादन गर्ने परिपाटीको सृजना गर्ने र बेरुजु न्यूनीकरण गर्न सबै सरोकारवालाई सचेत गराउँदै अघि बढ्ने नीति लिइएको छ ।

(छ) विदा, उत्सव, उर्दी, जात्रा, पर्व, उपाधी, विभुषण सम्बन्धी,

१. सरकारी विदा, उत्सव, उर्दी, जात्रा, पर्व, उपाधी र विभुषणलाई निरन्तरता दिइ स्थानीय विदा र जात्रालाई विशेष मान्यता दिइने नीति लिइएको छ ।

(ज) राजश्व नीति तथा प्रशासन सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकाले वढि भन्दा वढि करका दायराको खोजी र विस्तार गर्ने र आन्तरिक राजश्व वृद्धि गरी आन्तरिक श्रोतलाई सत्रल र सक्षम बनाउने नीति लिएको छ ।

२. गाउँपालिकाले जारी गरेको आर्थिक ऐन वमोजिम सबै खाले वस्तु र विषयलाई करको दायरामा ल्याउने र प्राप्त राजश्वलाई गाउँपालिकाको बढोत्तर हित र विकासमा प्रयोग गरीने नीति लिएको छ ।

३. राजश्व संकलनका लागि गाउँपालिका र सबै वडाहरुमा अनलाइनको प्राणालीबाट राजश्व सफ्टवेयरको विकास गरिने छ ।

(झ) वित्तीय जोखिम न्युनिकरण, आर्थिक प्रशासन तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी,

१. आर्थिक प्रशासन शाखाबाट गाउँपालिकाको वित्तीय जोखिम न्युनिकरणका लागि मध्यकालिन खर्च संरचनाको आधारमा वित्तीय अनुशासनमा रही आम्रदानी र खर्चको व्यवस्थापन गर्ने र वित्तीय जोखिमबाट जोगिन गर्नु पर्ने कार्य सम्बन्धी सबै सरोकारवालाहरु लागिपर्ने नीति लिइएको छ ।

Handwritten signature and blue stamp of the Government of Nepal, Ministry of Local Government, Planning and Development.

२. खर्च मितव्ययीता र बेरुजु न्यूनिकरण तथा सैद्धान्तिक एवं असुल उपर गर्नु पर्ने प्रकृतिका बेरुजु सम्परिक्षण गरी बेरुजु शुन्यमा झार्नु गाउँपालिकाको कर्तव्य भएकाले आगामी वर्षमा यसलाई महत्वपूर्ण कार्य सम्झी बेरुजु कम गर्दै लैजाने नीति लिएको छ ।

(ञ) न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी,

१. गाउँपालिकामा कुनै पनि मानव अधिकार हनन् सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउन वा प्रेरित गर्न पाईने छैन । मानव अधिकारयुक्त गाउँपालिका बनाउने नीति लिइएको छ ।
२. गाउँपालिकामा न्यायिक सम्पादनका लागि स्थानिय सरकार सन्चालन ऐन २०७५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी निपक्ष र न्यायोचित ढंगले न्याय समितिले काम गर्ने नीति लिएको छ ।
३. गाउँपालिकामा भएका विभिन्न किसिमका विवादहरूको समाधन गाउँपालिकाको न्याय समिति मार्फत गरी विवाद शुन्य गाउँपालिका बनाउँदै लगिने नीति रहेको छ ।
४. वडास्तरिय न्यायिक तथा मेलमिलाप समितिलाई सवल र प्रभावकारी बनाउन विभिन्न कानुनी प्रावधानका विषयमा अभिमुखीकरण सन्चालन गरी न्यायिक सम्पादनका क्षेत्रलाई प्रभावकारी बनाउन सहज गराउने नीति लिइएको छ ।

(ट) योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन र तथ्यांक व्यवस्थापन सम्बन्धी,

१. यस गाउँपालिकाबाट सन्चालन हुने हरेक आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रार्थिकता जिम्मेवारीता जवाफदेही र सवल एवं प्रभावकारीता बनाउनका लागि गाउँपालिका स्तरिय योजना अनुगमन तथा मूल्यांकनको पाटोलाई अझ कसिलो पेशिलो र सकृय बनाउँदै लैजाने नीति लिइएको छ ।
२. गाउँपालिका स्तरिय सूचना तथा तथ्यांकहरूलाई व्यवस्थित बनाउन सूचना प्रविधि शाखा लगायत योजना तथा प्रशासन शाखा र जिन्सी एवं आर्थिक प्रशासन शाखालाई सुविधा सम्पन्न बनाई गाउँपालिकाको तथ्यांक व्यवस्थापन विधासिलो भरपर्दो र बलियो बनाउँदै लगिने नीति लिइएको छ ।

(ड) सुशासन प्रवर्द्धन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण सम्बन्धी,

सुशासन विभाग
काठमाडौं

१. गाउँपालिकाको प्रशासनिक र वित्तीय शुसासन प्रवर्धन तथा कायमका सदैव कृयाशिल रहने र गाउँपालिकाद्वारा सम्पादन गरिएका आयोजना तथा कार्यक्रमको चौमासिक र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन लगायत चौमासिक, वार्षिक समिक्षा र सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कार्यक्रम गरी गाउँपालिकालाई पारदर्शिक गाउँपालिका बनाउने नीति लिइएको छ ।
२. हरेक आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यन्वयन पश्चात सम्बन्धित सरोकारवालाहरूले समुदायस्तर सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण गरेमा मात्र कार्यक्रमको अन्तिम भुक्तानी दिने कानुनी पद्धतिलाई अझ बलियो बनाई सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण गरेको फोटो र दावि विरोधको सूचना समेतको प्रावधान राखी गाउँकार्यपालिकाले भुक्तानी दिने निर्देशन सहितको निर्णय अनिवार्य पेश गर्नु पर्ने नीति लिइएको छ ।
३. गाउँपालिका भित्र सन्चालित सबै कार्यक्रमहरूको निरन्तर अनुगमन तथा मूल्यांकनको प्रणालीमा राखी सुशासन कायम गरिने नीति लिइएको छ ।

(ढ) नागरिक सन्तुष्टी सर्वेक्षण र अन्तर निकाय समन्वय सम्बन्धी

१. गाउँपालिकाबाट सम्पादन गरिएका कामको नागरिक लेखाजोखाको लागि कार्यालयमा नागरिक सन्तुष्टी सर्वेक्षण फाराम राखिको छ यसलाई नागरिकको भावनालाई कदर गर्दै गाउँपालिकाको हित र विकास एवं सुरक्षाको निम्ती सदैव अधि बढ्ने नीति लिइएको छ ।
२. "हाम्रा कुरा अध्यक्ष संग" भन्ने टोल फ्रि नम्बरबाट सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका विषयमा जनचाहाना र गुनासाहरू सुन्ने र सुनाउनका लागि प्रत्येक हप्ताको शुक्रवार प्रत्यक्ष नागरिक संग जोडिने कार्यक्रम गरिने छ ।
३. गाउँपालिकाको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विकास साझेदार र गैह्यसरकार संघ संस्थाहरूको कामकारवाही पारदर्शी जवाफदेही र प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक महिना समन्वय बैठकको आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
४. विकास साझेदार र गैह्यसरकार संघ संस्थाहरूको समन्वयका लागि गाउँपालिकास्तरिय एनजिओ डेक्सको स्थापना गरिने छ । अनुगमन प्रतिवेदन र समीक्षा गरी लगानी मैत्री वातावरण निर्माण गर्ने नीति लिइएको छ ।

19
 गाउँपालिकाको कार्यालय
 काठमाडौं, नेपाल
 २०७३

सुभाष चन्द
 अध्यक्ष

५. सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता र अनुत्पादक खर्चमा लगानी कटौती गर्दै विनियोजित बजेटमा कुशलता कार्यान्वयन दक्षता र वित्तिय अनुशासन कायम गर्न र कार्यक्रम संशोधन गर्न र दोहोरो नपने गरी योजना तथा कार्यक्रम तय गरी यथार्थपरक बजेटको प्रस्ताव गर्ने नीति लिइएको छ।
६. यस बर्ष देखि गाउँपालिकाको दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न महत्त पुर्याउने उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने खालका आयोजनालाई बढि केन्द्रीत हुने नीति लिइने छ।
७. आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचनाको आधारमा योजनाहरूको तर्जुमा गरी योजना बैकलाई प्रथामिकता दिइने र क्रमशः खुद्रा योजनालाई निरुत्साहित बनाउँदै लगिने।
८. सार्वजनिक प्रशासनलाई जनसेवामुलक र शुशासन बनाउन कर्मचारीहरूलाई छिटो छरितो चुस्त प्रभावकारी जनप्रति उत्तरदायी जवाफदेही अनुशासन र सुशासनयुक्त बनाउन सुविधायुक्त संगठन तथा व्यवस्थापन गरिने नीति लिइएको छ।

(ण) जनशक्ति प्रोत्साहन तथा पुरस्कार सम्बन्धी

१. गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई कर्मचारी आचार संहिता अनुसार असल कार्यसम्पादन गरेवापत उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार प्रदान गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइएको छ।
२. गाउँपालिकामा कर्मचारीहरूलाई टिकि राख्न र सेवामा आर्कषित गर्न कर्मचारीले गर्ने जनसेवाप्रतिको कार्य प्रकृति र जिम्मेवारी एवं सम्पादन मूल्यांकनका आधारमा प्रोत्साहन वापतको भत्तालाई निरन्तरता दिइने छ।
३. गाउँपालिकाको लागत अनुमान भन्दा बढि विकास निर्माण गर्ने र तोकिएको समय भन्दा अगावै आयोजना सम्पन्न गर्ने उपभोक्ता समिति र ठेकेदारलाई प्रशंसा पत्र प्रदान गर्ने नीति लिइएको छ।
४. जनशक्ति उत्पादनमा प्रोत्साहन दिलाउन लोक सेवाको प्रथम पत्र उर्तिण भएका प्ररिक्षार्थीहरूलाई कम्तिमा ३ महिनाको ट्यूसन फि दिने नीति लिइएको छ।

(त) अन्य महत्वपूर्ण नीतिहरू

१. यस गाउँपालिकाको सहलगानी तथा प्रयासमा गाउँपालिकाको समृद्धि र विकासका लागि अन्तर सरकारहरू संग आवश्यक समझदारी गरी दुइपक्षिय सहकार्यमा विभिन्न बहुआयामिक र वृहत्तरहितका कार्यक्रमलाई सन्चालन गर्ने नीति लिइएको छ।

म. बहादुर शर्मा
सहायक

२. गाउँपालिका र अन्य स्थानीय सरकारको समुदायको हितमा आवश्यक पर्ने क्षेत्रको पहिचान गरी दुइपक्षिय सहमतिमा पर्यटन तथा संस्कृतिक विकासका कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइएको छ ।
३. खोटाङ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको र यस गाउँपालिकाको सहकार्य सहमति र सहयोगलाई सहि सदुपयोग गर्ने गरी दुइपक्षिय दुवै क्षेत्रको समुचित विकासका लागि विशेष बजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्थापन नियमित गरिने नीति लिइएको छ ।
४. यस गाउँपालिकामा करिव सबै स्थानमा सडक सन्जालले छोएको हुँदा हुना सक्ने सडक दुरघटनाबाट बचन अति सम्भावित दुरघटनास्थलमा ट्राफिक संकेत लेखन कार्य गरी यात्रुहरुको जोखिमतामा सचेत गराउने नीति लिएको छ ।

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु,

अन्तमा प्रमुख प्रशासकीय , यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यु , ,अधिकृत ज्यु प्रशासकीय अधिकृत ज्यु ,गाउँकार्यपालिका सदस्यज्युहरु ,सबै वडाका वडा अध्यक्षज्युहरु , यस क्षेत्रबाट ,सम्पूर्ण विषयगत समितिका संयोजक तथा सदस्यज्युहरु ,गाउँसभाका सदस्यज्युहरु सबै राजनीतिक दलका प्रमुख एवम् ,प्रतिनिधित्व गर्नुहुने संघ तथा प्रदेशका माननीय ज्युहरु प्रतिनिधिज्युहरु नागरिक ,विभिन्न सरकारी एवम् गैर सरकारी निकायका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिज्युहरु ,समाजका अगुवा तथा समाजसेवी ज्युहरु ,पत्रकार मित्रहरु ,सुरक्षा कर्मी मित्रहरु, गाउँपालिकाका शाखा प्रमुख लगायत सबै कर्मचारीहरु र आम नागरिका गाउँपालिकाबासीहरु सबै सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । टसीदेलेक ।

(Signature)
श्रीम बहादुर शर्मा
अध्यक्ष